

بسم الله الرحمن الرحيم

کاربرد روانشناسی محیط در طراحی
معماری کانون پرورش فکری کودکان در
تهران

فرناز عسگری

سرشناسه	عسگری، فرناز، ۱۳۶۶-
عنوان و نام پدیدآور	کاربرد روانشناسی محیط در طراحی معماری کانون پرورش فکری کودکان در تبریز / فرناز عسگری.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات اساتید دانشگاه، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۱۷۲ ص.
شابک	978-622-7427-12-7
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	معماری و کودکان -- ایران
موضوع	Architecture and children -- Iran
موضوع	فضا در معماری -- ایران -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	Space (Architecture) -- Psychological aspects -- Iran
موضوع	معماری -- طراحی -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	Architectural design -- Psychological aspects
شناسه افزوده	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان آذربایجان شرقی
رده بندی کنگره	۲۵۴ NA
رده بندی دیویی	۸۱/۷۰
شماره کتابشناسی ملی	۷۹۸۳۰

کاربرد روانشناسی محیط در طراحی معماری کانون پرورش فکری کودکان در تبریز

تدوین: فرناز عسگری

ناشر: انتشارات اساتید دانشگاه

سال چاپ: تابستان ۱۳۹۹

نوبت چاپ: اول

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۵۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۲۷-۱۲-۷

تلفن انتشارات: ۰۵۰۷۳-۶۶۴۰-۱۸۷۸-۶۶۴۰-۲۱-۰ همراه ۰۹۱۲۴۳۴۲۷۴۱

فروشگاه اینترنتی <http://asatidedaneshgahpub.ir>

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۱۵	Toc50237682_فصل اول: مبانی نظری.....
۱۶	مقدمه:.....
۱۶	تعریف مسئله:.....
۱۷	شناخت کودک و چگونگی شناخت آنان:.....
۱۷	مفهوم روان‌دردی.....
۱۷	عوامل پیدایش مفهوم روان‌دردی.....
۱۸	مراحل رشد در دوران کودکی.....
۱۹	رشد کودک.....
۱۹	رشد جسمانی کودک.....
۱۹	شش سالگی.....
۱۹	هفت و هشت سالگی.....
۲۰	نه و ده سالگی.....
۲۰	یازده و دوازده سالگی.....
۲۱	رشد روانی کودک.....
۲۱	مراحل تحول روانی کودک.....
۲۱	رشد ذهنی و شناخت محیطی.....
۲۲	رشد عقلی.....
۲۲	رشد اجتماعی.....
۲۲	تقلید :.....
۲۲	تکلم :.....
۲۳	تفکرات کودک.....
۲۴	ساخت فکر کودک.....
۲۴	تقسیمات مراحل تفکر.....
۲۵	شکل‌گیری شخصیت در کودکان.....
۲۵	اجتماع کودکان.....

۲۶	آموزش کودکان
۲۶	تعلیم و تربیت
۲۷	مفهوم خانواده و تاثیر آن بر تربیت کودکان
۲۸	آموزش و تربیت کودک
۲۹	هنر و نیازهای روانی کودک
۳۰	ادبیات کودکان
۳۰	تعریف ادبیات کودکان
۳۰	هنر کودکان
۳۰	نقش سرگود خودشناسی و بهداشت روانی کودکان
۳۱	نقاشی کودکان
۳۲	چرا کودکان نقاشی می‌کنند؟
۳۲	خلاقیت کودکان
۳۳	مفهوم خلاقیت و اثر بخشی
۳۴	عوامل موثر در خلاقیت کودکان
۳۵	روان شناسی محیط
۳۵	تاریخچه روان شناسی محیط
۳۶	مفاهیم و تعاریف مرتبط با محیط و روان شناسی
۳۷	محیط
۳۷	ادراک
۳۸	انگیزش
۳۸	نیازهای انسانی
۳۸	نظریه های رفتار در محیط
۳۸	نظریه روانشناسی میدان کورت لوین
۳۹	نظریه روانشناسی اکولوژیک بارکر
۳۹	نظریه های مکان
۴۰	نظریه مکان کانتر
۴۰	نظریه "روح مکان" شولتز
۴۱	نظریه های ادراک محیط
۴۱	نظریه الگوی عدسی (کنش گرایی احتمالی) اگون برانسویک

۴۱	نظریه کنش متقابل ادراک ویلیام ایتلسن
۴۱	نظریه قابلیت های محیطی گیبسون
۴۲	نظریه ویژگی های جلب کننده بر لاین
۴۲	نظریه اصل وضوح فضاها لینچ
۴۳	محیط و رفتار انسان
۴۳	محیط کالبدی و رفتار انسان
۴۴	جو محیط پیرامون و فشار روانی محیط
۴۴	رفتار فضایی و فضای شخصی
۴۴	قلمرو
۴۵	تراکم و ازدحام
۴۵	معنا و زیبایی
۴۶	معنای محیط ساخته شده
۴۷	زیباشناسی محیط و معماری
۴۸	جمع بندی بحث
۵۱	فصل دوم: معیار های طراحی
۵۲	معیارهای زیست محیطی :
۵۲	معیارهای زیبایی شناختی :
۵۲	معیارهای عملکردی :
۵۲	اصول و معیارهای طراحی فضاهای آموزشی :
۵۲	مکان یابی واحدهای آموزشی :
۵۲	کاربری های سازگار :
۵۳	کاربری های ناسازگار :
۵۳	شرایط محیطی :
۵۳	جهت یابی :
۵۳	دسترسی :
۵۳	ظرفیت :
۵۴	ایمنی :
۵۴	حریق :
۵۴	خطوط انتقال و توزیع برق :

- ایمنی در ارتباط با حوادث داخلی: ۵۵
- ایمنی در محوطه: ۵۵
- ایمنی در مسیر حرکت: ۵۵
- ایمنی در مسیر پله: ۵۶
- اصول طراحی فضاهای آموزشی کودکان: ۵۷
- انواع مبلمان و تجهیزات مورد نیاز: ۵۷
- استاندارد های فضای آموزشی: ۵۸
- بخش آموزشی و پژوهشی: ۵۸
- ضوابط طراحی ایمنی پلکان در فضای آموزشی: ۵۹
- نحوه نمایی فضاها در ساختمان چند طبقه: ۶۱
- نور و پنجره در فضا: آموزشی: ۶۱
- استاندارد های فضا و تجهیزات دبستانی: ۶۲
- نکاتی در مورد تجهیزات فضای آموزشی کودکان: ۶۲
- امکانات و تجهیزات فضای آموزش کودکان: ۶۳
- تجهیزات آموزش ریاضی منتخبی: مسائل زیر: ۶۳
- تجهیزات آموزش علوم منتخبی از مسائل زیر: ۶۴
- تجهیزات موسیقی: ۶۴
- تجهیزات هنر و کاردستی: ۶۴
- تجهیزات کتاب خوانی: ۶۴
- تجهیزات صوتی و تصویری: ۶۴
- اسباب بازی ها: ۶۴
- تجهیزات و امکانات فضای باز مراکز آموزش کودکان: ۶۵
- استاندارد های طراحی فضاهای آموزش کودکان: ۶۵
- ضوابط ایمنی: ۶۶
- نقش میدان دید در ایمنی کودکان: ۶۶
- استانداردهای بدن کودکان: ۶۷
- معیارهای ایجاد آسایش در فضاهای داخلی: ۶۹
- اصول طراحی تئاتر و سینما: ۷۰
- دسته بندی انواع تئاتر: ۷۰

۷۰	انواع تئاتر بر حسب ظرفیت تماشاچی:
۷۲	انواع تئاتر بر حسب نوع برنامه ها
۷۳	طراحی سالن تماشاچیان
۷۳	انواع رابطه جایگاه تماشاچیان با صحنه
۷۵	دامنه دید تماشاچیان:
۷۵	محل تماشاچیان:
۷۵	طراحی فیزیکی محل های نشستن:
۷۶	آکوستیک سالن:
۷۶	محدودیت ها- آکوستیک:
۷۷	زمینه و متن آکوستیک:
۷۷	شیب کف سالن:
۷۸	صحنه:
۷۸	کف صحنه:
۷۹	ارتفاع قاب صحنه:
۷۹	سوفلوری یا سخن رسانی در صحنه:
۸۰	تجهیزات سالن و صحنه:
۸۰	کنترل نور:
۸۰	کنترل صدا
۸۱	ضبط تلویزیونی:
۸۱	نمایش فیلم:
۸۲	سیستم های نمایش فیلم:
۸۲	فضاها و تجهیزات مورد نیاز:
۸۲	اطاقک پروژکسیون:
۸۳	سیستم نوردهی:
۸۳	پرده سینما:
۸۳	ایمنی صحنه و سالن (SAFETY):
۸۴	خطرها و تجهیزات ایمنی به طور کلی
۸۴	ایمنی صحنه:
۸۴	قاب صحنه (PROSCENIUM WALL):

۸۵	پرده ایمنی:
۸۵	ایمنی سالن:
۸۶	مصالح روبنائی:
۸۶	وسایل آتش نشانی:
۸۶	تهویه سالن:
۸۷	خروجی ها و مفهوم فرار:
۸۷	راه های فرار:
۸۷	عرض خروجی ها:
۸۸	فضاهای بازیگران:
۸۹	محل دستشویی و دوش:
۸۹	سرویس های بهداشتی:
۸۹	دسترسی ها:
۸۹	محل استراحت:
۹۰	دسترسی معلولین:
۹۰	دید خارجی:
۹۰	ورودی اصلی:
۹۱	FOYER:
۹۱	سرویس های بهداشتی:
۹۱	گیشه:
۹۳	فصل سوم: تحلیل نمونه های موردی:
۹۴	مقدمه:
۹۴	مهد کودک پانورام:
۹۶	کودکستان 8 واحدی:
۱۰۰	دبستان و مهدکودک پاسکال:
۱۰۲	دبستان دخترانه حق پناه:
۱۰۴	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان:
۱۰۵	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان (مرکز آفرینش های فرهنگی و هنری):
۱۰۵	مرکز مراقبت روزانه کودکان اولونسالو (Oulunsalo):
۱۰۷	کودکان:

۱۰۸	قصر کودکان من - ماتسوزاکا (Matsuzaka) :
۱۰۹	کودکان :
۱۱۳	بررسی ویژگی های نمونه های موردی و استفاده از ویژگی های آنها در طراحی :
۱۱۵	فصل چهارم: طراحی :
۱۱۶	شناخت وضع موجود:
۱۱۶	شناخت بستر طرح :
۱۱۷	ساختار فرهنگی :
۱۱۷	ویژگی های فرهنگی و هنری :
۱۱۸	موقعیت جغرافیایی، حدود و وسعت استان آذربایجان شرقی :
۱۱۹	موقعیت شهر تبریز و مساحت، جغرافیای تبریز :
۱۱۹	ساختار طبیعی شهر تبریز :
۱۲۰	بررسی تحولات جمعیتی شهر تبریز :
۱۲۰	روند رشد و گسترش شهر تبریز :
۱۲۱	وسعت شهرستان تبریز :
۱۲۲	تأثیر توپوگرافی منطقه بر اقلیم :
۱۲۲	زمین شناسی :
۱۲۳	بررسی عوامل اقلیمی :
۱۲۳	آب و هوا :
۱۲۵	متوسط :
۱۲۵	درجهای حرارت :
۱۲۶	بارندگی :
۱۲۷	رطوبت نسبی :
۱۲۸	وزش باد :
۱۲۹	نمودار جهت و سرعت باد :
۱۳۰	تابش خورشید :
۱۳۰	پوشش گیاهی :
۱۳۱	تحلیل سایت :
۱۳۱	شرایط های اصلی :
۱۳۲	همسایگی ها :

۱۳۳	دید مطلوب
۱۳۳	هندسه زمین
۱۳۴	ابعاد زمین
۱۳۴	طراحی مجموعه
۱۳۴	روند ایده پردازی معماری و فرایند طراحی
۱۵۴	محاسبه مساحت زیر بنای فضاها و کارائی مجموعه
۱۶۹	منابع

مقدمه:

معماری می تواند نقش بسیار مؤثری در چگونگی رشد و حتی شکل گیری شخصیت فرد داشته باشد. این - سادیت به خصوص در مورد معماری برای فضاهای تفریحی، آموزشی و فرهنگی کودکان بسیار زیاد است. کالبد و فضا باعث بروز رفتارها و عکس العملهایی می شود که اگر آگاهانه طراحی شده باشد می تواند به رشد آنها کمک کند. با پیشرفت علوم و تکنولوژی که نتیجه آن زندگی ماشینی امروزی است خانه های بزرگ و نیمه های خود را به آپارتمان های کوچک و تنگ داده اند جایکه دیگر برای بچه ها مجالی برای با هم شدن و بازی کردن وجود دارد در حالیکه امروزه عرصه تحرک و خودنمایی کودکان روز بروز کوچک تر می شود بزرگسالان آگاهانه یا بطور نا خود آگاه در بسیاری موارد شهر ها را برای برآوردن نیازهای روزمره خود ساخته و آماده میکنند و کودکان جایگاه مناسبی در شهرهای امروزی ندارند (شکوری، ۱۳۸۳). هدف اصلی از این پژوهش بررسی و تحلیل وضعیت موجودی خود ندارد. پیوندهای اجتماعی و عاطفی رفتاریافته کم نگتر گشته اند. از سوی دیگر با وجود شهرهای شلوغ و پر ترافیک و آسمان خراش های عظیم - کودکان در عرصه طراحی شهری به فراموشی سپرده شده است و جایی برای آنها در این محدوده شهری وجود ندارد جز تعدادی فضایی سبز کوچک که پارک محله نامیده می شود و یا شهر بازیهای بزرگ با انواع بازی و وسایل فلزی که مجال هرگونه خلاقیت را از کودکان گرفته است (کوشانیان، پریسا، ۱۳۸۴). هدف اصلی از این پژوهش بررسی و تحلیل وضعیت موجودی کودکان و نوجوانان جهت رفع نیازهای فطری، اجتماعی و شخصیتی آن ها و با در نظر گرفتن روانشناسی محیط می باشد تا فضایی برای رفع نیازهای آن ها و رشد و تعالی استعداد های آنها فراهم شود. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی-تحلیلی می باشد و در جمع آوری اطلاعات در آن از بانکهای اطلاعاتی و اطلاعات کتابخانه ای، اینترنت و تحلیل نمونه های اجرا شده داخلی استفاده شده است.